

1

Dördüncü Hakikat'te varlıklar arasındaki çok yönlü benzerlik ve yakınlık hangi temel inancı açıkça göstermektedir?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 1

Bütün bu ortaklıklar, kâinatın tek bir Yaratıcı tarafından idare edildiğini ve ulûhiyette birliğin bulunduğunu gösterir.

2

Varlıkların “birbiri içinde birlik”
taşıması ne demektir?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 2

Farklı görünen şeylerin, aslında ortak bir düzen ve aynı kaynağın iziyle bağlı olması demektir.

3

Birbirine benzerlik ile birbirinin
örneği olma arasında nasıl bir fark
vardır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 3

Benzerlik ortak çizgiyi gösterir;
örneklik ise aynı hakikatin farklı
ölçülerde tekrarlanmasını gösterir.

4

Fıtrattaki mühür benzerliği ile
sanattaki ilişki birlikte nasıl
anlaşılmalıdır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 4

Varlıkların yaratılışında ve şekillenişinde aynı kudretin izi bulunduğu şeklinde anlaşılmalıdır.

5

Karşılıklı yardımlaşma ve görev
tamamlama neden tesadüf fikrine
uygun düşmez?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 5

Çünkü böylesi düzenli iş bölümü,
bilinçli bir sevk ve hikmetli bir
plan gerektirir.

6

Bir varlığın diğ̈erinin görevini
tamamlaması nasıl bir kâinat
tablosu çizer?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 6

Rekabetten çok dayanışmanın
hâkim olduğu, uyumlu bir kâinat
tablosu çizer.

7

Dördüncü Hakikat'e göre kâinat
rububiyet yönünden nasıl bir
hüküm taşır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 7

Rububiyet bakımından bölünmeyi kabul etmeyen bir bütün gibi görünür.

8

Metin, birden fazla yaratıcı veya yönetici fikrine neden kapı aralamaz?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 8

Çünkü varlıklar arasındaki ortak mühürler, uyum ve bağıllık tek elden idareyi göstermektedir.

9

Metnin yaklaşımına göre,
kâinattaki çokluk tevhidle çelişir
mi?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 9

Hayır; tam tersine, çokluk içindeki uyum tevhidi daha görünür kılar.

10

Dördüncü Hakikat'te varlıkların ortaya çıkışı ve görünmesi hangi ortak çizgiler üzerinden ele alınmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 10

Birlik, benzerlik, iç içelik, örneklik, parça-bütün ilişkisi ve karşılıklı destek gibi çizgiler üzerinden ele alınmaktadır.

11

Metne göre varlıkların aynı zamanda beraber bulunması ve iç içe geçmesi neyi gösterir?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 11

Ayrı ayrı ve başıboş değil, tek bir düzen içinde toplandıklarını gösterir.

12

Küçük bir örnek ile büyük bir örnek arasındaki ilişki, sanatkâr hakkında ne söyler?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 12

Aynı sanatkârın farklı ölçülerde benzer eserler ortaya koyduğunu söyler.

13

Varlıkların birbirine yardım etmesi
sadece biyolojik ya da maddî bir
durum olarak mı sunuluyor?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 13

Hayır; bu, ilahî birliğe işaret eden daha geniş bir düzenin parçası olarak sunuluyor.

14

Varlıkların birbirine destek olması
hangi rububiyet anlayışını öne
çıkartır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 14

Her Őeyi birlikte terbiye eden ve
birbirine baęlayan tek Rab
anlayışını öne çıkarır.

15

Metinde birliğe işaret eden
yönlerin çokluğu, okuyucunun
hangi kanaate ulaşmasını
hedefler?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 15

Tevhidin sadece inançla kabul edilen değil, kâinatta açıkça görülen bir hakikat olduğu kanaatine ulaşmasını hedefler.

16

Rububiyet cephesinde
parçalanmanın kabul edilmemesi
ile tevhid arasında nasıl bir bağ
vardır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 16

Yönetim ve terbiye tek elde toplandığı için tevhid zorunlu bir sonuç olarak ortaya çıkar.

17

Bu pasajda tevhid delili daha çok
çoklukta düzen mi, düzensizlik mi
üzerinden kuruluyor?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 17

Çokluk içindeki düzen ve uyum
üzerinden kuruluyor.

18

Dördüncü Hakikat'te anlatılanlar,
çok sayıda varlığın bulunmasına
rağmen neden tek Yaratıcı fikrini
destekler?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 18

Çünkü o çokluk içinde aynı mühür,
aynı tarz ve aynı uyum
görölmektedir.

19

Dördüncü Hakikat'in merkezinde
hangi ana mesele bulunmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 19

Kâinattaki çokluk içinde görülen
birliğin, Yaratıcının birliğini
göstermesi meselesi
bulunmaktadır.

20

Varlıkların zuhuru ile vücudunun
birlikte anılması neyi düşündürür?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 20

Hem var olmalarının hem de görünür hâle gelişlerinin aynı ilahî tasarruf altında gerçekleştiğini düşündürür.

21

Kimi varlıkların küllî, kimilerinin
de onun parçası ve ferdi olarak
anılması neyi anlatır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 21

Kâinatta parçalarla bütünler
arasında bağı bir yapı
bulunduğunu ve hepsinin ortak
bir rububiyet altında toplandığını
anlatır.

22

Fıtrat mührü ile sanat nakşındaki
uygunluk hangi iki alanı birleştirir?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 22

Yaratılışın özü ile dışta görülen işleyiş ve biçimlenmeyi birleştirir.

23

Sanattaki münasebet ifadesi,
estetikten öte hangi manayı taşır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-
ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 23

Hikmetli plan ve ortak irade
manasını taşır.

24

Bu delillerin “bedahet derecesinde” olması nasıl bir anlam taşır?

lisans ayetul-kubra-p91-2-menzil-4-hakikat-mevcudatta-birlik-ve-tevhid-ilani-genel-cerceve

Cevap 24

Sonucun uzak bir yorum değil,
aık ve gcl bimde anlaşılır bir
gerek olduęunu ifade eder.